

Samenwerkende Brancheorganisaties in de Filantropie zetten vol in op versterking sector

SBF

Door: Redactie DDB

03-01-2023

Filantropie Nieuws

Versterking van het ANBI-stelsel, sanering van onnodige regelgeving en vernieuwing van het vrijwilligersbeleid. Dat zijn in 2023 belangrijke en urgente speerpunten van SBF.

Dit blijkt uit een telefonisch onderhoud met voorzitter Jan van Berkel. Het platform SBF, een lichte organisatie die een omvangrijke branche bedient, wil randvoorwaarden bevorderen voor een 'optimaal functionerende sector'. Het platform behartigt de gemeenschappelijke belangen van drie zelfstandige organisaties: Goede Doelen Nederland, FIN (fondsen, foundations) en CIO (interkerkelijk contact in overheidszaken).

Beter geven

Volgens Van Berkel zal SBF inzetten op ‘behoud en liefst verdere versterking’ van het ANBI-stelsel. Hij streeft naar een robuust stelsel van deze Algemeen Nut Beogende Instellingen. Het betreft 45.000 ANBI-statushouders. Daarnaast stelt hij: ‘Verdere Beperking van de giftenaftrek – na recente aftopping – mag niet gebeuren.’ Dit alles in het verlengde van het eind 2020 verschenen SBF-rapport ‘Beter Geven. Dertien verbetervoorstellen voor vereenvoudiging en versterking van de giftenaftrek en ANBI regels’. Een deel daarvan is in bewerking of reeds ingevoerd.

Doel van dit rapport, opgesteld onder supervisie van oud-SER-voorzitter Alexander Rinnooy Kan, is voorzien in ‘een beter uitvoerbaar, handhaafbaar, administratief aantrekkelijker en robuust systeem’. Dit alles moet ervoor zorgen dat de complexiteit van de ANBI-regeling afneemt en dat fouten en fraude in de giftenaftrek worden voorkomen, aldus het SBF-bestuur in een toelichting. Met andere woorden: Meer duidelijkheid en minder administratieve lasten voor ANBI’s, donateurs en de Belastingdienst.

Compliance

Sanering van beperkende regelgeving – een tweede speerpunt van SBF – betreft onder andere ‘*derisking*’. Strenge compliance-regels – bedoeld om witwassen en terrorismefinanciering tegen te gaan – pakken nadelig uit voor de 682 erkende en 300 (nog) niet erkende goede doelen en donatieplatforms. Dit geldt ook voor kerken en vermogensfondsen. Banken laten ze meebetalen aan hun risicomanagement en soms worden ze uitgesloten van betalingsverkeer. Daarnaast zuchten veel kleinere initiatieven onder een almaar oplopende regeldruk. Van Berkel: ‘We moeten als SBF voortaan nog vroeger actie ondernemen om erger te voorkomen.’

SBF overlegt met de overheid over voorgenomen beleid, wet- en regelgeving alsook uitvoeringskwesties. Dit moet geen sinecure zijn. Volgens de nationale ombudsman is sprake van een zwakke overheid. Reinier van Zutphen uitte op de eerste werkdag van 2023 in *De Telegraaf* felle kritiek op haar functioneren. Op de vraag of hij nog vertrouwen heeft in de politiek antwoordde hij: ‘Ik ben geneigd te zeggen van niet.’ Waar de overheid van Van Zutphen eerst nog ‘een zuinig zesje’ kreeg is het nu ‘een dikke onvoldoende’.

Vrijwilligers

Een laatste speerpunt van SBF is vernieuwing van het vrijwilligersbeleid. Samen met de vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV) wil SBF zich inzetten voor een betere en andere ondersteuning. Van Berkel doelt op fiscale zaken, werknemersvrijwilligerswerk en maatschappelijke diensttijd als opties. ‘De overheid moet de vrijwillige inzet van burgers faciliteren en stimuleren, niet belemmeren. We zoeken naar nieuwe vormen.’

De problemen aan dit front zijn bekend. Vrijwilligerswerk staat onder druk door de toenemende vergrijzing. Jongeren willen wel degelijk in de daardoor ontstane leemte voorzien, maar leggen hun eigen accenten en kiezen anders. Ze zijn bijvoorbeeld minder geneigd om zich voor langere tijd aan een organisatie of bestuur te binden. Ten slotte vraagt vrijwilligerswerk veel van organisaties door stapeling van regelgeving en financiële verslaglegging.

'Veilige omgeving'

Rien van Gendt, auteur van *Filantropie terug naar de tekentafel. Een toekomstagenda voor fondsen*, wijst er in zijn recente boek op dat branchekepels als SBF – en de filantropische kepels die SBF vormen – bijdragen aan een ontwikkelde filantropie-infrastructuur. Niet alleen als belangenbehartiger maar ook door het bieden van een ‘veilige omgeving’ om ervaringen uit te wisselen, successen te delen, van mislukkingen te leren en samen te werken als dat nuttig blijkt. Aldus de oud-voorzitter van de FIN en de SBF.

Daarbij is volgens Van Berkel ook een rol weggelegd voor de Stichting Intern Toezicht Goede Doelen. De stichting zet zich in voor professionalisering van het interne toezicht op goede doelen door te voorzien in kennisuitwisseling en het bieden van een netwerk. Op die manier wil de stichting bijdragen aan de verdere ontwikkeling van normen voor goed toezicht. Tot slot wil ITGD de kwaliteit van het toezicht bevorderen, onder meer met *good practices*.